

Προς
Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
κ. Παναγιώτη Κουρουμπλή

Θέμα: Ανάγκη τροποποίησης του Π/Δ 31/2018, καθώς προκύπτουν σημαντικές δαπάνες που δεν εξασφαλίζονται στους Δήμους.

Κύριε Υπουργέ

Στις 4/4/2018 δημοσιεύτηκε σε ΦΕΚ το Π.Δ. 31/2018 το οποίο στην ουσία αντικαθιστά πλήρως το υπ' αριθ. 23/72-2000 Π.Δ/γμα και αφορά ως θέμα «**Σχολές ναυαγοσωστικής εκπαίδευσης, χορήγηση άδειας ναυαγοσώστη, υποχρεωτική πρόσληψη ναυαγοσώστη σε οργανωμένες ή μη παραλίες**» κλπ.

Από συγκεκριμένες προβλέψεις που εμπεριέχονται και αφορούν στους Ο.Τ.Α (άρθρ. 7) προκύπτει πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση των Δήμων, ως αποτέλεσμα της νέας αρμοδιότητας που αποδόθηκε στους Δήμους και προβλέπει την υποχρέωση τους για ναυαγοσωστική κάλυψη, του συνόλου σχεδόν των παραλιών που ανήκουν στη διοικητική τους επικράτεια.

Αξίζει να επισημανθεί ότι η σχετική οικονομική επιβάρυνση από το σχέδιο που μας είχε αρχικά αποσταλεί προς διαβούλευση δεν προέκυπτε! Όπως διαπιστώνουμε, προς μεγάλη μας έκπληξη, οι επίμαχες διατάξεις προστέθηκαν εκ των υστέρων, αφού η ΚΕΔΕ είχε ήδη διατυπώσει τις θέσεις της επί του σχετικού σχεδίου Π.Δ/γματος (29/8/2017).

Κύριε Υπουργέ

Το Π.Δ. 31/2018 και όσα αυτό προβλέπει για τους Δήμους, αποτελεί μια ακόμη αρνητική εξέλιξη που στρέφεται ευθέως κατά του θεσμού της Αυτοδιοίκησης.

Είναι μια ακόμη πολιτική πράξη κόντρα στην κοινή λογική, που αναδεικνύει τον αυταρχικό χαρακτήρα του συγκεντρωτικού σχεδιασμού με τον οποίο λειτουργεί το Κεντρικό Κράτος, αγνοώντας επιδεικτικά τις απόψεις του θεσμού που βρίσκεται εγγύτερα στον πολίτη και στις καθημερινές του ανάγκες.

Θεωρούμε αδιανόητο το Κεντρικό Κράτος να μεταβιβάζει στους Δήμους νέες ευθύνες κι αρμοδιότητες, χωρίς να προβλέπει και την αντίστοιχη μεταβίβαση των απαραίτητων πόρων. Αυτό δεν συμβαίνει σε καμία άλλη χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πιστεύουμε ότι η συγκεκριμένη εξέλιξη αποτελεί μέρος ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού, που στόχο έχει αφενός να αφαιρέσει από τους Δήμους το αυτονόητο δικαίωμά τους να έχουν αυτοί τον πρώτο λόγο στην αξιοποίηση των παραλιών που βρίσκονται στα όρια τους.

Αφετέρου, να τους «φορτώσει» με νέα οικονομικά βάρη, για να μην μπορούν να ανταποκρίνονται στις στοιχειώδεις ευθύνες και υποχρεώσεις τους, ώστε μακροπρόθεσμα να αυξηθεί η εξάρτηση τους από το Κεντρικό Κράτος.

Ο σχεδιασμός αυτός αποδεικνύεται άλλωστε και στις πρόσφατες δηλώσεις και ομιλίες της υφυπουργού Οικονομικών Α. Παπανάτσιου, η οποία ουσιαστικά προανήγγειλε τον αποκλεισμό των Δήμων και των τοπικών κοινωνιών από το δικαίωμα να έχουν τον πρώτο λόγο στην αξιοποίηση των παραλιών τους. Ενώ αντίθετα προβλέπει ότι η αξιοποίηση θα γίνεται αποκλειστικά και μόνον με δημοσιονομικά κι όχι αναπτυξιακά κριτήρια, με στόχο να επιτευχθούν οι δημοσιονομικοί στόχοι του προϋπολογισμού.

Κι ως συνέχεια αυτής της αντιαναπτυξιακής αντίληψης, έρχεται και το επίμαχο Π/Δ 31/2018, με το οποίο μετακυλύετε στους Δήμους το σημαντικό οικονομικό κόστος της ναυαγοσωστικής ασφάλειας.

Από τη μια ο σχεδιασμός της κυβέρνησης μας αποκλείει από τις παραλίες μας κι από τα έσοδα που μπορεί να μας αποφέρει η εκμετάλλευσή τους, όπου πρέπει να έχουμε τον πρώτο λόγο. Κι από την άλλη, μας «φορτώνεται» ο λογαριασμός ναυαγοσωστικής ασφάλειας ακόμα και για εκείνες τις παραλίες που δεν μας έχουν παραχωρηθεί.

Πρόκειται για έναν παραλογισμό τον οποίο ως Τοπική Αυτοδιοίκηση Πρώτου Βαθμού δε θα δεχθούμε. Δε θα επιτρέψουμε άλλος να έχει την ευθύνη εκμετάλλευσης και άλλος την ευθύνη κάλυψης του κόστους ασφάλειας. Δε θα επιτρέψουμε το ναυάγιο των οικονομικών των δήμων.

Τέτοιου είδους ενέργειες επιβεβαιώσουν με τον πλέον φανερό τρόπο ότι η Κυβέρνηση δεν προχωρεί σε μια ουσιαστική μεταρρύθμιση στην Αυτοδιοίκηση, αλλά σε μια συντεταγμένη απορρύθμιση. Σε μια συστηματική αφαίρεση πόρων και προσθήκη υψηλού κόστους αρμοδιοτήτων κι υπηρεσιών.

Καταρχήν θέλω να ξεκαθαρίσω ότι ως Κ.Ε.Δ.Ε. έχουμε διατυπώσει την ξεκάθαρη άποψη ότι θεωρούμε αυτονόητο δικαίωμα των Δήμων να έχουν εκείνοι τον πρώτο λόγο στην αξιοποίηση των παραλιών που ανήκουν στα διοικητικά τους όρια.

Πέραν όμως αυτής της θέσης, πρέπει να σας επισημάνω το παράλογο του γεγονότος ότι οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από το Π.Δ 31/2018 σχετίζονται με τη ναυαγοσωστική κάλυψη των παραλιών, **όχι μόνον αυτών που έχουν παραχωρηθεί στους Δήμους αλλά και αυτών των οποίων οι παραχωρήσεις διενεργούνται από τις Περ. Δ/σεις (Π.Δ.Δ.Π) και Αυτοτελή Γραφεία Δημόσιας Περιουσίας, δηλαδή αυτών για τις οποίες ο Δήμος δεν εισπράττει το κατά νόμο αντάλλαγμα χρήσης.**

Επίσης, με το νέο διάταγμα προβλέπεται η πρόσληψη από το Δήμο περισσότερων ναυαγοσωστών από εκείνων που αρχικά προβλεπόταν. Όπως ορίζει το νέο Π. Δ/γμα κάθε ναυαγοσωστής ελέγχει έκταση ακτής σε ακτίνα 200 μ. εκατέρωθεν του βάρου και εφόσον ο υπόχρεος Δήμος πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον τρεις (3) ναυαγοσωστές και υποχρεούται να προσλαμβάνει **και έναν (1) συντονιστή- επόπτη ναυαγοσωστών.**

Ρητά επίσης διευκρινίζεται ότι καθόσον αφορά το μηχανοκίνητο ταχύπλοο σκάφος θα πρέπει να οδηγεί χειριστής που θα είναι νέο πρόσωπο, πέραν των ναυαγοσωστών, και το οποίο επίσης θα προσλαμβάνει ο Δήμος.

Με δεδομένη την ύπαρξη πολλών παραλιών ιδίως σε νησιωτικούς Δήμους, από την εφαρμογή του άρθρ.7 του νέου προεδρικού διατάγματος 31/2018 θα προκύψει **μεγάλη δαπάνη** που θα αφορά προμήθεια ή εκμίσθωση ταχύπλων σκαφών, πρόσληψη χειριστών, πρόσληψη ναυαγοσωστών **και μάλιστα περισσότερων**, αφού αφενός μεν μικραίνει η απόσταση από 300 στα 200 μέτρα που θα επιτηρείται από τους ναυαγοσώστες, αλλά ταυτόχρονα αλλάζει και ο ορισμός της πολυσύχναστης παραλίας για την οποία ο Δήμος υπέχει την υποχρέωση ναυαγοσωστικής κάλυψης (300λουόμενοι/Km ακτογραμμής αντί των 500 λουομένων/km που ίσχυε).

Επιπλέον, στην περίπτωση υλοποίησης της παρ. 3 του αρθρ. 7, δηλαδή της **ανάθεσης σε σχολές ναυαγοσωστών** της τήρησης όλων των υποχρεώσεων που αναφέρονται στις περ. α, β, γ, δ και ε της παρ. 1 του άρθρ. 7, και πάλι η ανάθεση με διαγωνιστική διαδικασία **θα επιβαρύνει τους Δήμους** σε μεγάλο βαθμό που θα αδυνατούν να καλύψουν το αντίστοιχο κόστος.

Στην ουσία, εν προκειμένω, απονέμεται μία πρόσθετη αρμοδιότητα στους Δήμους για την ναυαγοσωστική κάλυψη όλων των ακτών, χωρίς να εκχωρούνται και οι αντίστοιχοι οικονομικοί πόροι όπως τούτο επιβάλλεται και από το Σύνταγμα.

Τι προβλέπει το Σύνταγμα

Συγκεκριμένα το άρθρ. 102 παρ. 5 του Συντάγματος ορίζει ότι «*Το Κράτος λαμβάνει τα νομοθετικά, κανονιστικά και δημοσιονομικά μέτρα που απαιτούνται για την εξασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας και των πόρων που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση της αποστολής και την άσκηση των αρμοδιοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης με ταυτόχρονη διασφάλιση της διαφάνειας κατά τη διαχείριση των πόρων αυτών. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την απόδοση και κατανομή, μεταξύ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των φόρων ή τελών που καθορίζονται υπέρ αυτών και εισπράττονται από το Κράτος. Κάθε μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από κεντρικά ή περιφερειακά όργανα του Κράτους προς την τοπική αυτοδιοίκηση συνεπάγεται και τη μεταφορά των αντίστοιχων πόρων. Νόμος ορίζει τα σχετικά με τον καθορισμό και την είσπραξη τοπικών εσόδων απευθείας από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης».*

Με την ως άνω διάταξη, ο συνταγματικός νομοθέτης καθιερώνει τη θεμελιώδη αρχή της οικονομικής επιχορήγησης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από το Κράτος. Κατ' ορθή ερμηνεία, τυχόν περαιτέρω νέα νομοθετική μεταβολή των αρμοδιοτήτων των Ο.Τ.Α και τυχόν ανάθεση πρόσθετων αρμοδιοτήτων πρέπει να συνοδεύεται υποχρεωτικά και από πρόβλεψη πόρων που θα διατίθενται στους Ο.Τ.Α για την εκπλήρωση οιασδήποτε νέας επιπρόσθετης αρμοδιότητας.

Νομοθετική επέκταση των αρμοδιοτήτων των Ο.Τ.Α, όπως γίνεται με το εν λόγω προεδρικό διάταγμα, χωρίς σχετική πρόβλεψη των πόρων που θα χρησιμοποιηθούν από τους Ο.Τ.Α, είναι **προδήλως αντισυνταγματική** καθότι παραβιάζει την υποχρέωση του Κράτους να προβλέπει μέτρα για την οικονομική επιχορήγηση των Ο.Τ.Α προς εκπλήρωση των σκοπών που τους αναθέτει ο κοινός νομοθέτης.

Εν προκειμένω, η επιβάρυνση που θα προέλθει από το άρθρο 7 του Π.Δ 31/2018, όπου προβλέπεται η πρόσληψη προσωπικού (ναυαγοσωστών-χειριστών) και εκμίσθωση σκαφών και άλλες δαπάνες σε κάθε λουτρική εγκατάσταση της χώρας, είναι μεγάλη όσο και παράνομη καθότι δεν προβλέπεται καμία επιχορήγηση των Δήμων, ως Ο.Τ.Α α' βαθμού, για την εκπλήρωση της νέας αυτής αρμοδιότητας.

Τι ζητάμε

Από τα παραπάνω προκύπτει

- η αναγκαιότητα τροποποίησης του συγκεκριμένου άρθρου 7 προς την κατεύθυνση της **ρητής πρόβλεψης του ειδικού τρόπου και του ύψους της χρηματοδότησης των Δήμων** για την επιπρόσθετη αρμοδιότητα που αναλαμβάνουν, αυτή της ναυαγοσωστικής κάλυψης των ακτών της διοικητικής τους επικράτειας.
- κρίνεται σκόπιμη η κατάργηση της παρ. 2 του άρθρου 7 του επίμαχου Π.Δ/γματος που ορίζει την υποχρέωση ναυαγοσωστικής κάλυψης παραλιών που παραχωρούνται από τις Περ. Δ/σεις (Π.Δ.Δ.Π) και Αυτοτελή Γραφεία Δημόσιας Περιουσίας, προκειμένου **οι Δήμοι να υπέχουν την ευθύνη της νέας αυτής αρμοδιότητες αποκλειστικά και μόνο για τις παραλίες που παραχωρούν ή εκμισθώνουν, και για καμία άλλη εκτός δικαιοδοσίας τους.**

Με εκτίμηση

Γιώργος Πατούλης
Δήμαρχος Αμαρουσίου

Πρόεδρος Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας